

31991L0439

24.8.1991

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 237/1

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА
от 29 юли 1991 година
относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства
(91/439/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 75 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че за целите на общата транспортна политика и като принос към повишаването на безопасността на движението по пътищата, а също и за улесняване преместването на лица, установяващи се в държава-членка, различна от тази, в която са положили изпит за придобиване на свидетелство за управление, желателно е да има национални свидетелства за управление по образец на Общността, които да се признават взаимно от държавите-членки без необходимост от смяна;

като има предвид, че първата стъпка в тази посока вече бе направена с Първа Директива 80/1263/ЕИО на Съвета от 4 декември 1980 г. относно въвеждане на общностно свидетелство за управление ⁽⁴⁾, с която бе установен общностен образец на национално свидетелство за управление, също така бяха уредени взаимното признаване на националните свидетелства от държавите-членки и смяната на свидетелствата за управление на лица, преместващи пребиваването или местоработата си от една държава-членка в друга; предвид това, че постигнатият напредък трябва да бъде продължен;

като има предвид, че установеният с Директива 80/1263/ЕИО общностен образец на свидетелство за управление трябва да бъде преработен, за да бъдат отразени, наред с другото, хармонизираните категории и подкатегории превозни средства и за да станат свидетелствата за управление по-лесно разбираеми както в Общността, така и извън нея;

като има предвид, че с оглед безопасността на движението по пътищата трябва да бъде установен минимум от изисквания за издаване на свидетелство за управление;

като има предвид, че съгласно член 3 от Директива 80/1263/ЕИО окончателните разпоредби за категоризация на превозните средства в Общността, упоменати в този член, трябва да бъдат приети, без да се предвижда възможност за изключения, като същото се отнася и за условията за валидност на свидетелствата за управление;

като има предвид, че трябва да бъде предвидена възможност за подразделяне на горепосочените категории превозни средства, за да се създадат условия, в частност, достъпът до свидетелствата за управление на отделните видове превозни средства да става постапно в името на безопасността на движението по пътищата, както и за да се отчетат съществуващите национални особености;

като има предвид необходимостта от приемане на специални разпоредби, с които да стане по-лесно за лица с физически увреждания да управляват превозни средства;

като има предвид, че член 10 от Директива 80/1263/ЕИО предвижда по-пълна хармонизация на изискванията при полагане на изпит за придобиване на свидетелство за управление и за издаване на самото свидетелство; като има предвид, че за тази цел трябва да бъдат определени знанията, уменията и поведението, свързани с управлението на моторни превозни средства, и на тях да се базират изпитите за придобиване на свидетелство за управление; като има предвид, че минималните изисквания за физическа и психическа

⁽¹⁾ ОВ С 48, 27.2.1989 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 175, 16.7.1990 г., стр. 40.

⁽³⁾ ОВ С 159, 26.6.1989 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ ОВ L 375, 31.12.1980 г., стр. 1.

годност за управление на съответните превозни средства трябва да бъдат предефинирани;

като има предвид, че разпоредбите на член 8 от Директива 80/1263/ЕИО, в частност изискването за смяна на свидетелството за управление до една година след промяна на обичайното пребиваване, са препятствие пред свободното движение на хора; като има предвид, че това е недопустимо в светлината на постигнатия напредък към европейска интеграция;

като има предвид и това, че по причини, свързани с безопасността на движението по пътищата, държавите-членки трябва да имат възможност за прилагане на националните си разпоредби относно отнемане, временно отнемане и анулиране на свидетелствата за управление спрямо всички притежатели на свидетелства, придобили обичайно пребиваване на тяхна територия,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. Държавите-членки въвеждат национално свидетелство за управление на основата на общностния образец, даден в приложение I, в съответствие с разпоредбите на настоящата директива.

2. Свидетелствата за управление, издадени от държавите-членки, се признават взаимно.

3. Когато притежател на валидно национално свидетелство за управление установи обичайното си пребиваване в държава-членка, различна от тази, издала свидетелството, приемащата държава-членка има право да прилага спрямо притежателя на свидетелството своите национални разпоредби относно валидността на свидетелствата за управление, медицинските прегледи и данъчните разпоредби, и може да нанася в свидетелството всякаква информация, безусловно необходима за административни цели.

Член 2

1. Емблемата на страница 1 от общностния образец на свидетелство за управление съдържа отличителния знак на държавата-членка, която издава свидетелството.

2. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки с оглед недопускане каквито и да е рискове за фалшифициране на свидетелства за управление.

3. Със съгласието на Комисията държавите-членки могат да внасят в образца по приложение I промени, необходими за компютърна обработка на свидетелството за управление.

Член 3

1. Свидетелството за управление съгласно член 1 дава право на управление на превозни средства по категории, както следва:

Категория А

— мотоциклети с кош или без кош,

Категория В

— моторни превозни средства с максимално разрешено тегло до 3500 килограма и с не повече от осем места плюс мястото на водача; към моторните превозни средства от тази категория може да се прикачва ремарке, чиято допустима максимална маса не надвишава 750 килограма,

— композиции от влекач от категория В и ремарке, ако максималното разрешено тегло на композицията не надвишава 3500 килограма и допустимата максимална маса на ремаркетото не надвишава масата на теглещото превозно средство,

Категория В + Е

— композиции от превозни средства, състоящи се от влекач от категория В и ремарке, ако композицията не попада в категория В,

Категория С

— моторни превозни средства, освен тези от категория D, с допустима максимална маса над 3500 килограма; към моторните превозни средства от тази категория може да се прикачва ремарке, чиято допустима максимална маса не надвишава 750 килограма,

Категория С + Е

— композиции от превозни средства, при които влекачът е от категория С и ремаркетото е с допустима максимална маса над 750 килограма,

Категория D

— моторни превозни средства, предназначени за превоз на пътници и разполагащи с повече от осем места плюс мястото на водача; към моторните превозни средства от тази категория може да се прикачва ремарке, чиято допустима максимална маса не надвишава 750 килограма,

Категория D + Е

— композиции от превозни средства, при които влекачът е от категория D и ремаркетото е с допустима максимална маса над 750 килограма.

2. В рамките на категории А, В, В + Е, С, С + Е, D и D + Е дадено свидетелство може да бъде издадено за управление на превозни средства специално от следните подкатегории:

Подкатегория A1

— леки мотоциклети с обем на двигателя до 125 cm³ и мощност до 11 kW,

Подкатегория B1

— триколки и четириколки със силово задвижване,

Подкатегория C1

- моторни превозни средства, освен тези от категория D, с допустима максимална маса между 3500 и 7500 килограма; към моторните превозни средства от тази подкатегория може да се прикачва ремарке, чиято допустима максимална маса не надвишава 750 килограма,

Подкатегория C1 + E

- композиции от превозни средства, при които теглещото превозно средство е от подкатегория C1 и ремаркетът е с допустима максимална маса над 750 килограма, при условие че допустимата максимална маса на така сформирания състав не надвишава 12000 килограма и допустимата максимална маса на ремаркетът не надвишава масата на влекача,

Подкатегория D1

- моторни превозни средства, предназначени за превоз на пътници и разполагащи с повече от осем места плюс мястото на водача, но не повече от 16 места плюс мястото на водача; към моторните превозни средства от тази подкатегория може да се прикачва ремарке, чиято допустима максимална маса не надвишава 750 килограма,

Подкатегория D1 + E

- композиции от превозни средства, при които влекачът е от подкатегория D1 и ремаркетът е с допустима максимална маса над 750 килограма, при условие че:
 - първо, допустимата максимална маса на така сформирания състав не надвишава 12000 килограма и допустимата максимална маса на ремаркетът не надвишава масата на влекача,
 - второ, ремаркетът не се използва за превоз на пътници.

3. По смисъла на този член:

- „превозно средство със силово задвижване“ означава самоходно превозно средство, придвижващо се по шосе на собствена тяга, с изключение на релсовите превозни средства,
- „триколка“ и „четириколка“ означава съответно три- и четириколесно превозно средство от категория B с конструктивна максимална скорост над 50 километра в час или задвижвано от двигател с вътрешно горене и искрово запалване, чийто обем е над 50 см³, или от друг еквивалентен по мощност двигател. Собственото тегло не може да надвишава 550 килограма. Собственото тегло на превозните средства с електрическо задвижване не включва теглото на акумулаторната батерия.

Държавите-членки могат да установяват по-ниски стандарти за собствено тегло и да въвеждат други, като максимален обем на двигателя или мощност,

- „мотоциклет“ означава двуколесно превозно средство с максимална конструктивна скорост над 50 километра в час или, ако е задвижвано от двигател с вътрешно горене, с обем над 50 см³; за такова превозно средство се счита и композиция от мотоциклет с кош,
- „моторно превозно средство“ означава превозно средство със силово задвижване, с изключение на мотоциклети, чието основно предназначение е да превозва пътници или товари по шосе или да тегли по шосе превозни средства, предназначени за превоз на пътници или товари. Този термин включва и тролейбуси, т.е. нерелсови превозни средства, които са свързани към електрически проводник. Тук не се включват селскостопански или горскостопански трактори,
- „селскостопански или горскостопански трактор“ означава превозно средство със силово задвижване, движещо се на колела или вериги и разполагащо най-малко с две оси, чиято основна функция се заключава в теглителната му сила, специално конструирано да тегли, тласка, носи или задвижва специален инвентар, машини или ремаркета, използвани във връзка със селскостопански или горскостопански дейности и при което превозът по шосе на пътници или товари или тегленето по шосе на превозни средства, предназначени за превоз на пътници или товари, е само второстепенна функция.

4. Държавите-членки, след консултации с Комисията, могат да се отклоняват, ако това бъде указано върху свидетелствата за управление, от скоростите по параграф 3, второ и трето тире, но при условие че постановят по-ниски скорости.

5. По отношение на подкатегория A1 държавите-членки могат да установяват допълнителни ограничения.

6. Със съгласието на Комисията държавите-членки могат да изключват от приложното поле на настоящия член някои специални видове превозни средства със силово задвижване, като превозни средства за инвалиди.

Член 4

1. В свидетелството за управление се указват условията, при които водачът има право да шофира.

2. Ако поради физическо увреждане е разрешено управлението само на определени видове превозни средства или приспособени превозни средства, то изпитите за проверка на уменията и поведението по член 7 се провеждат именно на такива превозни средства.

Член 5

1. При издаване на свидетелствата за управление се спазват следните условия:

- свидетелства за категории C и D се издават само на водачи, които вече имат право да управляват превозни средства от категория B;
- свидетелства за категории B + E, C + E, D + E се издават само на водачи, които вече имат право да управляват превозни средства съответно от категории B, C и D.

2. Валидността на свидетелствата за управление се определя, както следва:

- a) свидетелствата за категории C + E или D + E важат и за композиции от превозни средства от категории B + E;
- b) свидетелствата за категория C + E важат и за категория D + E, ако притежателите им имат право да управляват превозни средства от категория D.

3. За управление на тяхна територия, държавите-членки могат да издават документи, приравнени към свидетелства за управление на:

- a) триколки и четириколки със силово задвижване по свидетелство за категория A или A1;
- b) леки мотоциклети по свидетелство за категория B.

4. Държавите-членки могат, след консултации с Комисията, да разрешават управлението на тяхна територия на:

- a) превозни средства от категория D1 (до 16 места плюс мястото на водача и максимално разрешено тегло 3500 килограма, без специално оборудване за превоз на пътници с увреждания) от лица над 21 години, притежаващи свидетелство за управление категория B, получено най-малко две години по-рано, при условие че превозните средства се използват от организации с нестопанска цел за социални нужди и водачът предоставя услугите си на доброволни начала;
- b) превозни средства с максимално разрешено тегло над 3500 килограма от лица над 21 години, притежаващи свидетелство за управление категория B, получено най-малко две години по-рано, при условие че основното предназначение на превозните средства е да се използват само стационарно в зони за обучение или възстановяване, същите се експлоатират от организации с нестопанска цел за социални нужди и са модифицирани, така че да не могат да превозват повече от девет пътника или товар освен абсолютно необходимия за изпълнение на предназначението им.

Член 6

1. Минималните възрастови условия за издаване на свидетелство за управление са, както следва:

- a) 16 години:
 - за подкатегория A1,
 - за подкатегория B1;
- b) 18 години:
 - за категория A, обаче условие за управление на мотоциклети с мощност над 25 кВт или със съотношение мощност/тегло над 0.16 кВт/кг (или мотоциклети с кош,

чието съотношение мощност/тегло е над 0.16 кВт/кг) е минимум двегодишен опит в управлението на мотоциклети с по-ниски характеристики по свидетелството за управление категория A; изискването за опит може да отпадне, ако кандидатът е на възраст не по-малко от 21 години и е положил успешно изпит за проверка на уменията и поведението,

— за категории B, B + E;

— за категории C, C + E и подкатегории C1, C1 + E, без да се спира действието на разпоредбите за управление на подобни превозни средства съгласно Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета от 20 декември 1985 г. относно хармонизация на част от социалното законодателство във връзка с шосейния транспорт ⁽¹⁾;

в) 21 години:

— за категории D и D + E и подкатегории D1, D1 + E, без да се спира действието на разпоредбите за управление на подобни превозни средства съгласно Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета.

2. Държавите-членки могат да се отклонят от възрастовите изисквания, установени за категории A, B и B + E и да издават съответните свидетелства за управление след навършване на 17 години, с изключение на изискванията за категория A, установени в параграф 1, буква б), първо тире, последно изречение.

3. Държавите-членки имат право да отказват да признаят за валидни на тяхна територия свидетелства за управление, издадени на водачи, чиято възраст е под 18 години.

Член 7

1. Свидетелства за управление се издават, освен посоченото дотук, само на тези кандидати:

- a) които са положили успешно изпит за проверка на способностите и поведението и теоретичен изпит и които отговорят на медицинските изисквания съгласно разпоредбите на приложение II и приложение III;
- b) които имат обичайно пребиваване на територията на държавата-членка, издаваща свидетелството, или представят доказателства, че учат там най-малко от шест месеца.

2. Без да се засяга действието на разпоредбите, приети от Съвета във връзка с това, всяка държава-членка запазва правото си да определя, на базата на национални критерии, срока на валидност на издаваните от нея свидетелства за управление.

3. Държавите-членки имат право, със съгласието на Комисията, да се отклоняват от изискванията съгласно приложение III, ако въп-

⁽¹⁾ ОВ L 370, 31.12.1985 г., стр. 1.

росното отклонение е съвместимо с развитието на медицинската наука и с принципите, установени в същото приложение.

4. Без да се засяга действието на националното наказателно и полицейско законодателство, държавите-членки могат, след консултации с Комисията, при издаване на свидетелства за управление да прилагат националната си уредба по въпроси извън посочените в настоящата директива.

5. Никой не може да притежава свидетелство за управление от повече от една държава-членка.

Член 8

1. В случай, че притежател на валидно национално свидетелство за управление, издадено от държава-членка, установи обичайното си пребиваване в друга държава-членка, същият може да поиска смяна на свидетелството с равностойно такова; като при необходимост проверка на валидността на представеното за смяна свидетелство се прави от държавата-членка, която извършва смяната.

2. При спазване на принципа на териториално действие на наказателното и полицейското законодателство, държавата-членка по обичайно пребиваване може да прилага своята национална уредба относно ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка и при необходимост да смени свидетелството за управление именно с такава цел.

3. Извършващата смяната държава-членка връща старото свидетелство за управление на органите на издалата го държава-членка, като посочва причините за смяната.

4. Всяка държава-членка има право да откаже да признае валидността на свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка на лице, спрямо което на територията на втората държава-членка е приложена някоя от мерките, предвидени в параграф 2.

По същия начин всяка държава-членка има право да откаже издаването на свидетелство за управление на кандидат, спрямо когото подобна мярка е наложена в друга държава-членка.

5. Подмяна на свидетелство за управление, което например е било изгубено или откраднато, може да се направи при компетентните органи на държавата по обичайно пребиваване на притежателя; тези органи извършват подмяната на базата на информацията, с която разполагат или, ако случаят го изисква, на базата на доказателства от компетентните власти на държавата-членка, която е издала оригиналното свидетелство.

6. В случай, че държава-членка извърши смяна на издадено от трета страна свидетелство за управление със свидетелство за управление по образец на Общността, тази смяна се вписва в последното заедно с всички подновявания и подмени впоследствие.

Такава смяна може да бъде направена само ако издаденото от трета държава свидетелство за управление бъде предадено на компетентните органи на държавата-членка, която извършва смяната. В случай, че притежателят на такова свидетелство се прехвърли на обичайно пребиваване в друга държава-членка, последната не е длъжна да прилага член 1, параграф 2.

Член 9

По смисъла на настоящата директива „обичайно“ пребиваване означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки или, ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Въпреки това, за обичайно пребиваване на лице, чиито трудови връзки са на различно място от личните му връзки и което вследствие на това последователно пребивава на различни места в две или повече държави-членки, се счита мястото, където са личните му връзки, ако лицето редовно се връща там. Спазването на последното условие не е необходимо, ако лицето пребивава в дадена държава-членка за изпълнение на задача с определена продължителност. Следването в университет или друго учебно заведение не се счита за смяна на обичайното пребиваване.

Член 10

Със съгласието на Комисията държавите-членки приравняват категориите по свидетелствата, издавани преди влизането в сила на настоящата директива, с категориите, дефинирани в член 3.

Със съгласието на Комисията, държавите-членки могат да внасят в своите национални законодателства промени, необходими за изпълнение на разпоредбите на член 8, параграфи 4, 5 и 6.

Член 11

Пет години след влизане в сила на настоящата директива Съветът, по предложение на Комисията, прави преглед на националните разпоредби относно факултативните подкатегории, въведени в съответствие с член 3, с оглед евентуалната им хармонизация или премахване.

Член 12

1. Държавите-членки, след съгласуване с Комисията, преди 1 юли 1994 г. приемат необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби с цел прилагане на настоящата директива. Те прилагат тези разпоредби, считано от 1 юли 1996 г.

2. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва

при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

3. Държавите-членки си помагат взаимно при прилагането на настоящата директива и при необходимост разменят информация относно регистрираните от тях свидетелства.

Член 13

Директива 80/1263/ЕИО се отменя, считано от 1 юли 1996 г.

Член 14

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 29 юли 1991 година.

За Съвета

Председател

H. VAN DEN BROEK

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩНОСТНИЯ ОБРАЗЕЦ НА СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

1. Цветът на общностния образец на свидетелство за управление е розов, а пълните му размери са:

- височина: 106 мм,
- ширина: 222 мм.

2. Свидетелството се състои от шест страници:

страница 1 съдържа:

- отличителния знак на държавата-членка, която издава свидетелството,
- името на държавата-членка, която издава свидетелството (незадължително),
- за отличителен знак на държавата-членка, която издава свидетелството, знаците са, както следва:

B: Белгия	IRL: Ирландия
DK: Дания	I: Италия
D: Германия	L: Люксембург
GR: Гърция	NL: Нидерландия
E: Испания	P: Португалия
F: Франция	UK: Обединено кралство
- думите „свидетелство за управление“, изписани с едър шрифт на езика или езиците на държавата-членка, която издава свидетелството; на подходяща разредка под тях същите думи се изписват с малък шрифт на останалите езици на Европейските общности,
- думите „образец Европейски общности“, изписани на езика или езиците на държавата-членка, която издава свидетелството;

страница 2 съдържа:

1. фамилното име на притежателя;
2. името и презимето на притежателя;
3. датата и мястото на раждане на притежателя;
4. наименование на компетентния орган, който издава свидетелството (включително място и дата на издаване и печат на органа);
5. номера на свидетелството;
6. снимката на притежателя;
7. подписа на притежателя;
8. постоянния адрес или пощенския код (незадължително);

страница 3 и 4 съдържат:

(под)категориите превозни средства, дата на издаване на свидетелството за съответната (под)категория и допълнителна информация или ограничения за съответната (под)категория под формата на кодови означения.

Подкатегориите, които не са уредени в националното законодателство на дадена държава-членка, могат да бъдат пропуснати в свидетелствата за управление, издавани от тази държава-членка.

Използваните на стр. 4 кодови означения са, както следва:

- *кодове 1 до 99:* хармонизирани кодове на Общността,
- *кодове 100 и над 100:* национални кодове, валидни само за управление на територията на държавата, издала свидетелството.

Датата на първоначално издаване на свидетелството за всяка категория се пренася на трета страница в случай на последваща подмяна или смяна на свидетелството;

страница 5 може да съдържа информация, като:

- времето, през което свидетелството за управление е било временно отнето,
- сериозни нарушения, извършени на територията на държавата по обичайно пребиваване и отчитани от системата за наблюдение на шофьорите, която е установена в същата тази държава;

страница 6 съдържа:

- права, чието действие е ограничено на територията на държавата, предоставила ги на основание приравняване или права за категории превозни средства, които не са предмет на настоящата директива (включително дати на издаване и срокове на валидност),
- място, предвидено за (незадължителни) вписвания на промени в пребиваването на притежателя.

3. Всички вписвания, освен тези на страница 1, се правят на езика/езиците на държавата-членка, издала свидетелството.

В случай, че държавата-членка желае да направи тези вписвания на национален език, различен от следните езици: датски, нидерландски, английски, френски, немски, гръцки, италиански, португалски, испански, държавата съставя двуезичен вариант на свидетелството, използвайки някои от горните езици, без ущърб на останалите разпоредби на настоящото приложение.

4. В случай, че притежател на издадено от държава-членка свидетелство за управление се установи на обичайно пребиваване в друга държава-членка, последната може да указва:

- промяна/промени на пребиваването на страница 6,
- данни от особена важност за административни цели, като сериозни нарушения, извършени на нейна територия, на страница 5,

при условие че същата вписва тази информация в издаваните от нея свидетелства и ако има място за тази цел.

Като изключение от точка 2 на настоящото приложение, за издаваните от Обединеното кралство свидетелства за управление няма да е задължителна снимка на притежателя за срок до десет години от дата на влизане в сила на настоящата директива.

ОБРАЗЕЦ НА ОБЩНОСТНО СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

106 mm

5

6

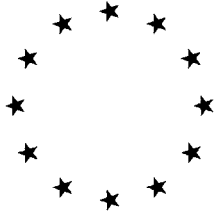
1

222 mm

КАТЕГОРИИ ПС ЗА КОИТО СВИДЕТЕЛСТВОТО Е ВАЛИДНО В ИЗДАВАТА ГО ДЪРЖАВА			
КАТ.	ОТ	ДО	ИНФОРМАЦИЯ/ПЕЧАТ

СМЯНА НА ПРЕБИВАНАНЕТО

ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Permisso de Conducción
Kørekort
Führerschein
Άδεια οδήγησης
Permis de Conduire
Cead nas Tiom na
Patente di guida
Rijbewijs
Carta de Condução

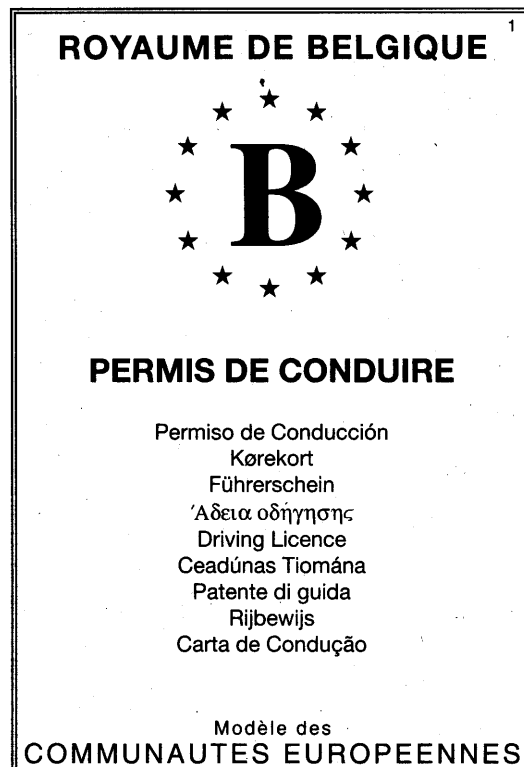
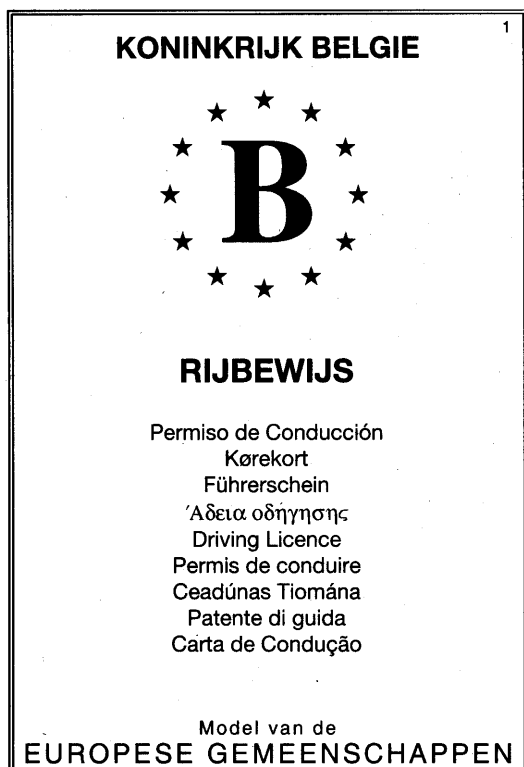
ЕВРОПЕЙСКИ ОБЩНОСТИ

Образец

106 mm		222 mm				
1. ФАМИЛНО ИМЕ:		КАТЕГОРИИ МПС, ЗА КОИТО ВАЖИ СВИДЕТЕЛСТВОТО		ДО	ОГРАНИЧЕНИЯ/ИНФОРМАЦИЯ	ПЕЧАТ
2. ДРУГИ ИМЕНА:		A1 		≤ 125cc ≤ 11kW		
3. ДАТА И МЯСТО НА РАЖДАНЕ:		A 		≤ 25kW ≤ 0,16kW/kg		
4. ИЗДАДЕНО ОТ:		B1 				
НА:		B 		≤ 3500kg ≤ (1+8)		
В:		C1 		≤ 7500kg		
5. НОМЕР:		C 				
		D1 		≤ (1+16)		
		D 				
		B 				
		C1 		≤ 12000kg		
		C 				
		D1 		≤ 12000kg		
		D 				
7. ПОДПИС НА ПРИТЕЖАТЕЛЯ:		E				
(8. ПОСТОЯНЕН АДРЕС)						

ОБРАЗЕЦ НА ОБЩНОСТНО СВИДЕТЕЛСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ — БЕЛГИЙСКО СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

(за информация)

ПРИЛОЖЕНИЕ II

I. ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО СЪС СИЛОВО ЗАДВИЖВАНЕ

За целите на настоящото приложение, следващите разпоредби се отнасят както за категориите, така и за подкатегиите, освен ако изрично е посочено, че се отнасят само за последните.

1. **Преамбюл**

За да управляват безопасно, водачите на превозни средства със силово задвижване трябва да имат знания, умения и поведение, позволяващи им да:

- разпознават опасностите за движението по пътищата и правят преценка на сериозността им,
- владеят своето превозно средство в степен достатъчна, за да не допускат опасни ситуации и реагират правилно при възникване на такива ситуации,
- спазват разпоредбите за движение по пътищата, в частност тези, чиято цел е предотвратяване на пътно-транспортни произшествия и регулиране на движението,
- откриват съществени технически повреди по своето превозно средство, особено тези, които застрашават безопасността, както и да осигуряват отстраняването им по надлежен начин,
- отчитат всички фактори, оказващи влияние върху поведението на пътя (например алкохол, умора, лошо зрение и други), така че да могат изцяло да разчитат на качествата, необходими за безопасно управление,
- съдействат за осигуряване на безопасността на всички участници в движението, в частност най-слабите и най-изложените на опасност, отнасяйки се с необходимото внимание към останалите.

2. **Знания**

Водачите трябва да са в състояние да покажат знания и задълбочено разбиране в следните области:

- 2.1. значението на постоянната бдителност и отношението към останалите участници в движението;
- 2.2. устройството на превозното средство с ударение на безопасността на движението по пътищата; те трябва да са в състояние да откриват най-често срещаните повреди, особено тези в кормилната уредба, окачването и спирачната система, гумите, светлините и мигачите, рефлекторите, огледалата за обратно виждане, устройството за пръскане на вода върху предното стъкло и чистачките на предното стъкло, изпускателната система и предпазните колани;
- 2.3. най-важните принципи относно спазването на безопасна дистанция между превозните средства, спирачния път и поведението на пътя при различни атмосферни и пътни условия;
- 2.4. възприемане, преценка и вземане на решение, особено времето за реакция, както и промени на поведението при управление под въздействието на алкохол, лекарствени и лечебни средства, психическо състояние и умора;
- 2.5. специални рискови фактори, свързани с липсата на опит при другите участници в движението и при най-уязвимите категории участници като деца, пешеходци, велосипедисти и хора с ограничени двигателни способности;
- 2.6. рискове, свързани с движението и управлението на различни видове превозни средства и различните зрителни полета на водачите им;
- 2.7. рискови за шофирането фактори, свързани с условията на пътя, особено когато се променят при промяна на времето или при смяната на деня и нощта;
- 2.8. характеристиките на различни видове пътища и съответните нормативни изисквания;
- 2.9. обезопасително оборудване на превозното средство и в частност, използване на предпазни колани и оборудване за обезопасяване на деца;
- 2.10. правилата за използване на превозното средство с оглед опазване на околната среда (уместна употреба на предупредителен звуков сигнал, умерено потребление на гориво, ограничаване на замърсяващите околната среда емисии и др.);
- 2.11. правила за движение по пътищата, особено пътни знаци, включително маркировка, сигнализация, предимство и ограничения на скоростта;

- 2.12. правила относно административните документи, необходими за използване на превозните средства;
 - 2.13. общи правила за поведение на водача при произшествия (поставяне на предупредително устройство и включване на сигнализация) и мерки, които водачът при необходимост може да предприеме в помощ на пострадали от пътно-транспортно произшествие;
 - 2.14. фактори на сигурността, свързани с превозното средство и превозваните пътници.
3. **Умения**
- Изложените по-долу правила са приложими, доколкото съответстват на характеристиките на превозното средство.
- 3.1. Водачите трябва да могат да извършват подготовка за безопасно шофиране посредством:
 - 3.1.1. проверка състоянието на гумите, светлините, рефлексите, кормилната уредба, мигачите и звуковото предупредително устройство;
 - 3.1.2. регулиране на седалката, така че да осигури правилно седнало положение;
 - 3.1.3. регулиране на огледалата за обратно виждане и предпазните колани;
 - 3.1.4. проверка дали вратите са затворени.
 - 3.2. Водачите трябва да бъдат в състояние да използват приспособленията за управление на превозното средство, т.е.:
 - волан,
 - педал за газта,
 - педал на съединителя,
 - скоростен лост,
 - ръчна спирачка и крачна спирачка,при следните условия:
 - 3.2.1. запалване на двигателя и плавно потегляне (по наклонен терен в посока нагоре и надолу, както и на равен терен);
 - 3.2.2. ускоряване до подходяща скорост, като в същото време се поддържа права посока на движение, включително и при смяна на скоростите;
 - 3.2.3. регулиране на скоростта за вземане на ляв или десен завой на кръстовище, евентуално и на тесни места, като в същото време продължава да се владее превозното средство;
 - 3.2.4. движение на заден ход по права линия и завиване на заден ход наляво и надясно около ъгъл, без да се напуска съответната пътна лента;
 - 3.2.5. обръщане превозното средство в обратна посока, използвайки предна и задна предавка;
 - 3.2.6. намаляване на скоростта до спиране на определено място, при необходимост чрез аварийно спиране;
 - 3.2.7. паркиране на превозното средство и напускане на мястото на паркиране (успоредно, косо или под прав ъгъл), както на преден, така и на заден ход, на равен терен и под наклон нагоре или надолу.
 - 3.3. При условията, посочени в т. 3.2., водачите трябва да могат да използват спомагателните уреди: чистачки на предното стъкло и устройство за пръскане на вода върху предното стъкло, устройство за обдухване на стъклата и климатик, светлини и други.
4. **Поведение**
- 4.1. Водачите трябва да са в състояние да изпълняват всички обичайни маневри по съвършено сигурен начин при нормални условия на движение, като вземат всички необходими предпазни мерки:
 - 4.1.1. наблюдавайки (включително и с огледалата за обратно виждане) положението си върху пътя, маркировката, сигнализацията, знаците и потенциалните или възникнали опасности;
 - 4.1.2. комуникирайки с останалите участници в движението посредством позволените средства;
 - 4.1.3. адекватно реагирайки на възникнали опасни ситуации;
 - 4.1.4. спазвайки правилата за движение по пътищата и указанията на полицейските органи, органите за контрол на движението по пътищата и др.;
 - 4.1.5. отнасяйки се с необходимото внимание към останалите участници в движението.

- 4.2. Водачите трябва да притежават необходимите умения, за да могат в условията на движение по сигурен начин да:
 - 4.2.1. спизат от бордюра и/или напускат мястото, където са паркирали;
 - 4.2.3. шофират превозното средство в необходимото положение върху пътя, регулирайки скоростта спрямо условията на движение и пътната линия;
 - 4.2.4. спазват необходимата дистанция между превозните средства;
 - 4.2.4. сменят лентите на движение;
 - 4.2.5. преминават край паркирани или спрели превозни средства и препятствия;
 - 4.2.6. се разминават с насрещно движещи се превозни средства, включително и на тесни места;
 - 4.2.7. задминават при различни ситуации;
 - 4.2.8. подхождат към и преминават през железопътни прелези;
 - 4.2.9. подхождат към и преминават през кръстовища;
 - 4.2.10. вземат ляв или десен завой на кръстовище или напускат пътното платно;
 - 4.2.11. вземат необходимите предпазни мерки при слизане от превозното средство.
- 5. **Специални изисквания за управление на превозни средства от категории А, В, С, D, В + Е, С + Е и D + Е**
 - 5.1. *Категория А:*

Освен горното, водачите от категория А трябва да знаят как да:

 - 5.1.1. поставят предпазната си каска и проверяват останалото обезопасително оборудване на мотоциклета;
 - 5.1.2. снемат мотоциклета от стойката му и го придвижват без помощта на двигателя, ходейки отстрани на превозното средство;
 - 5.1.3. паркират мотоциклета върху стойката му;
 - 5.1.4. извършват обратен завой;
 - 5.1.5. държат в равновесие превозното средство при различни скорости, включително при ниски скорости и при различни условия за кормуване, също така возейки и пътник;
 - 5.1.6. заемат наклонено положение при завой.
 - 5.2. *Категории С, D, С + Е и D + Е:*

Водачите на превозни средства от тези категории трябва да покажат знания и задълбочено разбиране и в следните области:

 - 5.2.1. ограничения на зрителното поле на водача и другите участници в движението поради спецификата на тяхното превозно средство;
 - 5.2.2. действието на вятъра върху посоката на движение на превозното средство;
 - 5.2.3. правила за теглото и размерите на превозното средство;
 - 5.2.4. правила относно часовете за шофиране, времето за почивка и използването на тахограф;
 - 5.2.5. принципи на спирачните системи и устройствата за автоматично регулиране на скоростта;
 - 5.2.6. предпазни мерки при задминаване поради опасност от разплискване на пръски или кал;
 - 5.2.7. разчитане на пътна карта.

Освен това те трябва да могат да:
 - 5.2.8. проверяват спирачни и кормилни уредби с усилватели;
 - 5.2.9. работят с различни видове спирачни уредби;
 - 5.2.10. използват други начини за намаляване на скоростта, освен спирачната уредба;
 - 5.2.11. коригират курса при завой, за да вместят дължината на превозното средство и извънгабаритния му товар.

- 5.3. *Категории B, B + E, C, C + E, D + E:*
Водачите на превозни средства от тези категории трябва:
- 5.3.1. да познават факторите за безопасност при товарене на превозното средство.
- 5.4. *Категории B + E, C + E, D + E:*
Водачите на превозни средства от тези категории трябва да могат да:
- 5.4.1. закачват и откачват ремаркетото или полуремаркетото за или от влекача.
- 5.4. *Категория D:*
Водачите на превозни средства от тази категория трябва да покажат познаване на:
- 5.5.1. правилата относно превозваните пътници;
- 5.5.2. начините на поведение в случай на произшествие;
- 5.5.3. освен това, те трябва да могат да вземат специални мерки за обезопасяване на превозното средство.
6. **Използване на превозното средство**
Водачите трябва да могат да управляват превозните средства по различни видове пътища, както в населени места, така и извън тях, при различни условия (метеорологични условия, осветеност, натовареност на движението и др.).

II. МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПИТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да проверят дали кандидатите за свидетелства за управление притежават знанията и уменията и имат поведението, изисквани за управление на превозно средство. Изпитът, въведен за тази цел, трябва да се състои от:

- теоретичен изпит,
- изпит за проверка на уменията и поведението.

Условията за провеждане на този изпит са изложени по-долу.

7. **Теоретичен изпит**

7.1. *Форма*

Избраната форма трябва да е такава, че да се провери дали кандидатът притежава необходимите знания по предметите, изложени в параграфи 2 и 5 на настоящото приложение.

Кандидат за свидетелство в дадена категория, който вече притежава свидетелство за друга категория, може да бъде освободен от общите разпоредби на точка 7 от настоящото приложение.

7.2. *Съдържание на изпита за всички категории превозни средства*

Следните точки се отнасят до параграф 2 на настоящото приложение.

- 7.2.1. По всяка от следните точки се задават въпроси, като съдържанието на въпросите се оставя на усмотрението на държавите-членки:
- 7.2.1.1. Правила за движение по пътищата
точка 2.11.
- 7.2.1.2. Водачът
точки 2.1 и 2.4.
- 7.2.1.3. Пътят
точки 2.3, 2.7 и 2.8.
- 7.2.1.4. Други участници в движението
точки 2.5 и 2.6.
- 7.2.1.5. Общи правила и правилници, нормативни актове по други въпроси
точки 2.12, 2.13, и 2.14.
- 7.2.2. Изпитът по параграф 7.2.1 се допълва от проверка на принципа на случайната извадка по следните точки: 2.2, 2.9 и 2.10 относно превозното средство.

- 7.3. *Специални разпоредби относно категории C, D, C + E и D + E:*
При кандидатите за свидетелства от категории C, D, C + E и D + E изпитът по параграф 7.2 се допълва:
- 7.3.1. от задължителна проверка по следните точки от параграф 5 на настоящото приложение:
- 7.3.1.1. категории C, D, C + E и D + E
точки 5.2.3 (с изключение на C1, C1 + E, D1 и D1 + E), 5.2.4 (освен използването на тахограф, което е предмет на 9.3.1.) и 5.2.5 (с изключение на C1, C1 + E, D1 и D1 + E),
- 7.3.1.2. категория D
точки 5.5.1 и 5.5.2
- 7.3.2. от проверка на принципа на случайната извадка по следните точки: 5.2.1, 5.2.2 и 5.2.6.
8. **Изпит за проверка на уменията и поведението**
- 8.1. *Превозното средство и неговото оборудване*
- 8.1.1. Управлението на превозно средство с ръчна предавка се разрешава при успешно положен изпит за проверка на уменията и поведението, проведен на превозно средство с ръчна предавка.
В случай, че кандидатът положи изпита за проверка на уменията и поведението на превозно средство с автоматична предавка, това се вписва на всяко свидетелство, издадено на основание такъв изпит. Свидетелства с това вписване се използват само за управление на превозни средства с автоматична предавка.
„Превозно средство с автоматична предавка“ означава превозно средство, при което предавателното съотношение между двигателя и колелата може да се променя само посредством педала на газта или спирачките.
- 8.1.2. Използваните за проверка на уменията и поведението превозни средства следва да отговарят на минималните критерии, посочени по-долу. Държавите-членки могат да предвидят по-строги критерии или да добавят нови.

Категория A:

- поетапен достъп (член 6, параграф 1, буква б), първо тире, първо изречение): мотоциклети без кош с обем на двигателя над 120 см³, развиващи скорост, не по-ниска от 100 километра в час,
- директен достъп (член 6, параграф 1, буква б, първо тире, второ изречение): мотоциклети без кош с мощност на двигателя, не по-малка от 35 кВт;

Категория B:

четириколесно превозно средство от категория B, развиващо скорост, не по-ниска от 100 километра в час;

Категория B + E:

Композиции, съставени от изпитно превозно средство от категория B и ремарке с максимално разрешено тегло минимум 1000 килограма, развиващи скорост, не по-ниска от 100 километра в час, които не попадат в категория B;

Категория C:

превозни средства от категория C с максимално разрешено тегло 10000 килограма и дължина, не по-малка от 7 метра, развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Категория C + E:

или съчленени превозни средства с максимално разрешено тегло, не по-малко от 18000 килограма и дължина, не по-малка от 12 метра, развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час, или композиции, съставени от изпитно превозно средство от категория C и ремарке с дължина, не по-малка от 4 метра, с максимално разрешено тегло, не по-малко от 18000 килограма и дължина, не по-малка от 12 метра, развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Категория D:

Превозни средства от категория D с дължина, не по-малка от 9 метра, и развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Категория D + E:

композиции, съставени от изпитно превозно средство от категория D и ремарке с максимално разрешено тегло, не по-малко от 1250 килограма, развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Факултативни подкатегории:**Подкатегория A1:**

мотоциклет без кош с обем на двигателя, не по-малък от 75 cm³;

Подкатегория B1:

триколки и четириколки със силово задвижване, развиващи скорост, не по-ниска от 60 километра в час;

Подкатегория C1:

превозни средства от подкатегория C1 с максимално разрешено тегло, не по-малко от 4000 килограма и развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Подкатегория C1 + E:

композиции, съставени от изпитно превозно средство от подкатегория C1 и с максимално разрешено тегло, не по-малко от 2000 килограма, и дължина не по-малка от 8 метра, развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

Подкатегория D1:

превозно средство от подкатегория D1, развиващо скорост, не по-малка от 80 километра в час;

Подкатегория D1 + E:

композиции, съставени от изпитно превозно средство от категория D1 и с максимално разрешено тегло, не по-малко от 1250 килограма, и развиващи скорост, не по-ниска от 80 километра в час;

8.2. Подлежащи на проверка умения и поведение

Посочените по-долу правила се прилагат, само ако съответстват на характеристиките на превозното средство.

8.2.1. Подготовка на превозното средство

Кандидатите трябва да докажат, че могат да подготвят превозното средство за безопасно шофиране, като покрият следните изисквания (виж параграф 3.1 на настоящото приложение): точки 3.1.2, 3.1.3 (текстът за предпазните колани се прилага, само ако законодателството изисква такива да бъдат поставяни) и 3.1.4.

8.2.2. Технически контрол на превозното средство

Водачите трябва да докажат, че могат да използват приспособленията за управление на превозното средство, като по задоволителен начин извършат следните маневри (виж параграф 3.2 на настоящото приложение):

Точки 3.2.1 (потегляне на равен терен и при възможност по наклонен терен в посока нагоре), 3.2.2, 3.2.3 и 3.2.6 (с изключение на аварийно спиране, което е предмет на точка 10.1.1).

При изпита се проверява изпълнението на подбор от маневри по точки 3.2.4, 3.2.5 и 3.2.7 (поне две маневри за трите точки, включително една на заден ход). Не е задължителна проверка на изпълнението на маневрите по точка 3.2.5 за категории превозни средства C, D, B + E, C + E и D + E. Кандидатите за свидетелство за управление от тези категории трябва да преминат на заден ход по крива, очертаването на която се оставя на усмотрението на държавите-членки.

8.2.3. Поведение по време на движение

Кандидатите трябва да изпълняват всяка една от следните маневри, посочени в параграф 4 от настоящото приложение, по съвършено сигурен начин при нормални условия на движение, като вземат всички необходими предпазни мерки: точки 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.9 и 4.2.10 плюс маневрите по точки 4.2.6, 4.2.7 и 4.2.8, ако има създадени условия.

8.3. Специални разпоредби относно категории A, C, D, C + E и D + E

Освен посочените по-горе маневри, кандидатите за категории A, D, C + E и D + E трябва да изпълнят следните маневри (виж параграф 5 от настоящото приложение):

8.3.1. Категория A:

Точки 5.1.2 (снемане на мотоциклета от стойката му и евентуално придвижване на същия без помощта на двигателя, ходейки отстрани), 5.1.3 и 5.1.6. Ако законодателството изисква носенето на предпазна каска, проверява се поставянето на предпазната каска. Проверява се изпълнението на подбор от проверките, указани в точка 5.1.1. Способността да се държи равновесие (точка 5.1.5) трябва да се провери при различни скорости, включително при ниски скорости, както и при различни условия на движение, с изключение превозването на пътници, което е предмет на точка 9.1.2.1.

- 8.3.2. Категории C, D, C + E и D + E:
Точки 5.2.8, 5.2.9 (с изключение на C1 и D1), 5.2.10 (с изключение на C1 и D1) и 5.2.11 (с изключение на C1 и D1).
- 8.3.3. Категория D:
Точка 5.5.3.
9. **Теоретичен изпит или изпит за проверка на уменията и поведението**
- 9.1. Уменията и поведението на кандидатите в следните области се проверяват или при теоретичния изпит, или при изпита за проверка на уменията и поведението, по усмотрение на държавата-членка.
- 9.1.1. Всички категории
- 9.1.1.1. Проверки, на принципа на случайната извадка, на състоянието на гумите, светлините, рефлекторите, кормилната уредба, спирачките, мигачите и звуковото предупредително устройство.
- 9.1.1.2. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизване от превозното средство.
- 9.1.2. Категория A
- 9.1.2.1. Държане на равновесие при превозване на пътник.
- 9.1.3. Категории C, D, C + E и D + E:
- 9.1.3.1. Използване на тахограф.
- 9.1.4. Категория C + E:
- 9.1.4.1. Закачване и откачване ремаркетa или полуремаркетa за или от влекача.
- 9.1.4.2. Фактори за безопасност при товарене на превозното средство.
10. **Факултативна проверка на способностите и поведението**
Следните аспекти на способностите и поведението на кандидата може също да бъдат проверени по време на изпита за проверка на способностите и поведението.
- 10.1. Всички категории:
- 10.1.1. Аварийно спиране.
- 10.2. Категория A:
- 10.2.1. Обратен завой.
- 10.3. Разчитането на пътна карта може да се провери или по време на теоретичния изпит, или по време на изпита за проверка на уменията и способностите (с изключение на категории C1, C1 + E, D1 и D1 + E).
11. **Оценяване на изпита за проверка на уменията и способностите**
При всяка от горепосочените ситуации, свързани с управлението на превозното средство, оценката трябва да отразява степента на лекота, с която кандидатът борава с приспособленията за управление на превозното средство и показаната от него способност да управлява в реални условия на движение по начин напълно безопасен. Изпитващият трябва да се чувства сигурен по време на целия изпит. Грешки при управлението или опасно поведение, представляващи непосредствена заплаха за сигурността на изпитното превозно средство, пътниците в него или другите участници в движението, се наказват с това, че изпитът не се признава за взет, независимо дали изпитващият или придружаващото лице трябва да интервенира. Независимо от това, изпитващият има право да прецени дали изпитът за проверка на уменията и поведението може да продължи до края.
Изпитващите на изпитите за придобиване на свидетелство за управление трябва да бъдат обучени правилно да оценяват способността на кандидатите да управляват превозното средство по безопасен начин. Работата на изпитващите трябва да се наблюдава и контролира от орган, упълномощен за това от държавата-членка, за да се осигури правилно и еднообразно прилагане на начините за оценка на грешки в съответствие със стандартите, установени в настоящото приложение.
12. **Продължителност на изпита**
Продължителността на изпита и пропътуваното разстояние трябва да са достатъчни за оценка уменията и поведението съгласно параграфи 8 и 9. При никакви обстоятелства времето, през което се шофира на пътя, не може да бъде по-кратко от 25 минути за категории A, B и B + E и 45 минути за всички останали категории.

13. **Място на провеждане на изпита**

Изпитът в частта му за оценка на техническия контрол на кандидата върху превозното средство може да бъде проведен на специален изпитен полигон. Винаги, когато има възможност, изпитът за оценка на поведението в реални условия на движение се провежда на пътища извън застроени зони, главни пътища и магистрали, както и по улици в населени места, представляващи различните видове трудности, които може да срещнат водачите. Желателно е също така изпитът да се проведе в различни условия на натовареност на движението.

14. Превозните средства, използвани при изпитите за проверка на уменията и поведението, които са влезли в експлоатация преди 31 юли 1991 г., могат да бъдат използвани след тази дата само за срок, не по-дълъг от три години, ако не отговарят на критериите спрямо тези превозни средства, установени в точка 8.1.2 от настоящото приложение.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ФИЗИЧЕСКА И ПСИХИЧЕСКА ГОДНОСТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО СЪС СИЛОВО ЗАДВИЖВАНЕ

ДЕФИНИЦИИ

1. За целите на настоящото приложение, водачите се класифицират в две групи:
 - 1.1. *Първа група:*
водачи на превозни средства от категории А, В и В + Е и подкатегории А1 и В1;
 - 1.2. *Втора група:*
водачи на превозни средства от категории С, С + Е, D, D + Е и подкатегории C1, C1 + Е, D1 + Е.
 - 1.3. В националните законодателства може да се предвиди разпоредбите на настоящото приложение за водачите от втора група да важат и за тези водачи на превозни средства от категория В, които използват своите свидетелства за управление за професионални цели (таксита, линейки и т.н.).
2. Аналогично, кандидатите за първо свидетелство за управление или за подновяване на свидетелство за управление се класифицират в групата, към която ще спадат, след като свидетелството за управление бъде издадено или подновено.

МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕДИ

3. *Група 1:*
От кандидатите се изисква да преминат медицински преглед, ако стане очевидно, докато се извършват необходимите формалности или по време на изпитите, които трябва да преминат, преди да получат свидетелство за управление, че имат едно или няколко от заболяванията, упоменати в настоящото приложение.
4. *Група 2:*
Кандидатите преминават медицински преглед, преди свидетелство за управление да им бъде издадено за първи път, и след това преминават периодични медицински прегледи съгласно предвиденото в националното законодателство.
5. Изискванията, установени от държавите-членки за издаване и всяко едно последващо подновяване на свидетелствата за управление, могат да бъдат по-строги от изложените в настоящото приложение.

ЗРЕНИЕ

6. Всички кандидати за свидетелство за управление преминават подходяща проверка, за да се установи дали имат острота на зрението адекватна за управление на превозно средство със силово задвижване. Ако има основания за съмнение относно адекватността на зрението, кандидатът се преглежда от компетентен медицински орган. При този преглед особено внимание се обръща на следното: острота на зрението, зрително поле, виждане в здрач и прогресиращи очни заболявания.

За целите на настоящото приложение вътреочните лещи не се считат за коригиращи лещи.

Група 1:

- 6.1. Кандидатите за свидетелство за управление или за подмяна на такова свидетелство трябва да имат бинокулярна острота на зрението, при необходимост с коригиращи лещи, минимум 0.5, като си служат и с двете очи. Свидетелства за управление не се издават или подновяват, ако по време на медицинския преглед се установи, че хоризонтът на зрителното поле е по-малък от 120°, освен в изключителни случаи, които са надлежно обосновани с благоприятно медицинско заключение и позитивно практическо изпитване, или че лицето страда от друго очно заболяване, което поставя под въпрос безопасното управление. При установяване или обявяване на прогресиращо очно заболяване, свидетелства за управление се издават или подновяват под условие, че кандидатът се подлага на редовни прегледи от компетентен медицински орган.

- 6.2. Кандидатите за свидетелство за управление или за подмяна на такова свидетелство, които имат обща функционална загуба на зрението в едното око или които използват само едното око (например в случай на диплопия — двойно виждане), трябва да имат острота на зрението минимум 0.6, при необходимост с коригиращи лещи. Компетентният медицински орган трябва да установи, че такова състояние на монокуларно виждане е налице от достатъчно дълго време, за да даде възможност за адаптация, както и това, че зрителното поле на това око е нормално.

Група 2:

- 6.3. Кандидатите за свидетелство за управление или за подмяна на такова свидетелство трябва да имат острота на зрението, при необходимост с коригиращи лещи, минимум 0.8 с по-силното око и минимум 0.5 с по-слабото око. При използване на коригиращи лещи за достигане на стойности 0.8 и 0.5, некоригираната острота на всяко око трябва да достига 0.05 или в противен случай минималната острота (0.8 и 0.5) трябва да се достига или чрез коригиране с помощта на очила с мощност не повече от плюс или минус четири диоптъра, или с помощта на контактни лещи (некоригирано зрение = 0.05). Към тази корекция трябва да има добра поносимост. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи без нормално бинокуларно зрително поле или страдащи от диплопия.

СЛУХ

7. Свидетелства за управление се издават или подновят на кандидати или водачи от група 2 само при наличие на заключение от компетентните медицински власти; особено внимание се отделя на медицинския преглед на степента на компенсация.

ЛИЦА СЪС ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛНИЯ АПАРАТ

8. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, страдащи от заболявания или аномалии на опорно-двигателния апарат, които правят опасно управлението на превозно средство със силово задвижване.

Група 1:

- 8.1. Свидетелства за управление, при определени ограничения, ако такива са необходими, може да бъдат издавани на кандидати или водачи с физически увреждания след издаване на заключение от компетентен медицински орган. Това заключение трябва да се основава на медицинска оценка на съответното заболяване или аномалия и, ако е необходимо, на практическо изпитване. В заключението трябва да е указано и какви промени са необходими на превозното средство и дали водачът трябва да носи ортопедичен уред, доколкото изпитът за проверка на уменията и способностите покаже, че с такъв уред управлението няма да е опасно.

- 8.2. Свидетелства за управление могат да бъдат издавани или подновявани на всеки кандидат, страдащ от прогресиращо заболяване, при условие че инвалидизираното лице бива редовно прегледано, за да се провери дали все още е в състояние безопасно да управлява превозно средство.

Когато увреждането е статично, свидетелства за управление може да се издават или подновяват, без кандидатът да се подлага на редовни медицински прегледи.

Група 2:

- 8.3. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.

СЪРДЕЧНОСЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

9. Всяко заболяване, при което кандидатът за първо свидетелство или водачът, кандидатстващ за подмяна на свидетелство, е изложен на риск от внезапен срив на сърдечно-съдовата система, при който настъпва внезапно влошаване на мозъчните функции, представлява опасност за безопасността на движението по пътищата.

Група 1:

- 9.1. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи със сериозна аритмия.
- 9.2. Свидетелства за управление могат да бъдат издавани или подновявани на кандидати или водачи, носещи сърдечно-съдови стимулатори, при наличие на квалифицирано медицинско заключение и при провеждане на редовни прегледи.
- 9.3. Въпросът дали да бъде издадено или подновено свидетелството на кандидат или водач с ненормално артериално кръвно налягане се разглежда, имайки предвид другите резултати от прегледа, наличието на евентуални усложнения и опасността, която те може да представляват за безопасността на движението по пътищата.

- 9.4. По принцип, свидетелство за управление не се издава или подновява на кандидати или водачи, страдащи от ангина в състояние на покой или емоционална възбуда. Условие за издаване или подновяване на свидетелство за управление на кандидат или водач, преминал инфаркт на миокарда, е наличието на квалифицирано медицинско заключение и при необходимост — извършването на редовни медицински прегледи.

Група 2:

- 9.5. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.

ЗАХАРЕН ДИАБЕТ

10. Свидетелства за управление могат да бъдат издавани или подновявани на кандидати или водачи, страдащи от захарен диабет, при наличие на квалифицирано медицинско заключение и при провеждане на редовни прегледи съобразно конкретния случай.

Група 2:

- 10.1. Само в много изключителни случаи свидетелства за управление може да бъдат издавани или подновявани на кандидати или водачи, страдащи от захарен диабет и нуждаещи се от лечение с инсулин, и то само ако е надлежно обосновано в квалифицирано медицинско заключение и под условие, че се провеждат редовни прегледи.

НЕВРОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

11. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, страдащи от сериозно неврологично заболяване, освен ако молбата е подкрепена от квалифицирано медицинско заключение.

Неврологични нарушения, свързани със заболявания или хирургическа намеса, засягащи централната или периферната нервна система, които водят до сетивни или двигателни дефицити и засягат равновесието и координацията, трябва да бъдат внимателно отчетени от гледна точка на функционалните им последствия и опасността от прогресиране. В такъв случай свидетелството може да бъде издадено или подновено под условие да се правят периодични оценки при наличие на опасност от влошаване.

12. Епилептичните припадъци или други внезапни смущения на съзнанието съставляват сериозна опасност за безопасността на движението, ако се случат с лице, управляващо превозно средство със силово задвижване.

Група 1:

- 12.1. Свидетелство за управление може да бъде издадено или подновено след преглед от компетентен медицински орган и под условие за провеждане на редовни прегледи. При вземане на решение органът се съобразява със състоянието на епилепсията или другите смущения на съзнанието, клиничната му форма или прогресиране (примерно без припадъци през последните две години), преминатото лечение и резултатите от него.

Група 2:

- 12.2. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, страдащи от или склонни към епилептични припадъци или други внезапни смущения на съзнанието.

ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Група 1:

- 13.1. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, страдащи от:
- дълбоки психични разстройства, независимо дали вродени или причинени от заболяване, травма или неврохирургическа интервенция,
 - силно изоставане в умственото развитие,
 - тежки поведенчески проблеми поради старост; или личностни недостатъци, водещи до силно влошаване на разсъдъка, поведението или адаптивността,
- освен ако молбата е подкрепена от квалифицирано медицинско заключение и, ако е необходимо, под условие за провеждане на редовни медицински прегледи.

Група 2:

- 13.2. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.

АЛКОХОЛ

14. Употребата на алкохол е една от най-големите опасности за безопасността на движението по пътищата. Предвид мащабността на този проблем, медицинската колегия трябва да бъде много бдителна.

Група 1:

- 14.1. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи с алкохолна зависимост или които не могат да се въздържат от употреба на алкохол преди шофиране.

След доказан период на въздържание, след представяне на квалифицирано медицинско заключение и под условие за редовни прегледи, може да бъде издадено или подновено свидетелство за управление на кандидати или водачи, които в миналото са били зависими от алкохол.

Група 2:

- 14.2. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.

ЛЕКАРСТВЕНИ И ЛЕЧЕБНИ СРЕДСТВА**15. Злоупотреба:**

Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, които са зависими от психотропни вещества или които не са зависими от такива вещества, но ги употребяват редовно, за каквато и категория свидетелство да се отнася заявлението.

Редовна употреба:*Група 1:*

- 15.1. Свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, редовно употребяващи психотропни вещества под каквато и да е форма, които могат да увредят способността за безопасно управление, ако поеманите количества са такива, че имат отрицателен ефект върху шофирането. Това се отнася и за всички други лечебни средства или комбинации от лечебни средства, които влияят на способността за управление.

Група 2:

- 15.2. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.

БЪБРЕЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ*Група 1:*

- 16.1. Свидетелства за управление може да бъдат издавани или подновявани на кандидати или водачи, страдащи от значителна бъбречна недостатъчност, при наличие на квалифицирано медицинско заключение и под условие за провеждане на редовни медицински прегледи.

Група 2:

- 16.2. Освен в изключителни случаи, надлежно обосновани от квалифицирано медицинско заключение и под условие за провеждане на редовни медицински прегледи, свидетелства за управление не се издават или подновяват на кандидати или водачи, страдащи от значителна и необратима бъбречна недостатъчност.

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ*Група 1:*

- 17.1. При наличие на квалифицирано медицинско заключение и под условие, при необходимост, за провеждане на редовни медицински прегледи, свидетелства за управление може да бъдат издавани или подновявани на кандидати или водачи с трансплантиран орган или имплантиран изкуствен орган, който засяга способността за шофиране.

Група 2:

- 17.2. Компетентният медицински орган внимателно отчита допълнителните рискове и опасности, свързани с управлението на превозните средства, попадащи в дефиницията на тази група.
 18. По принцип, ако кандидатът или водачът страда от заболяване, което не е упоменато в предходния параграф, но предполага или води до функционална недостатъчност, засягаща сигурността зад волана, свидетелството за управление не се издава или подновява, освен ако молбата е подкрепена от квалифицирано медицинско заключение и под условие, ако е необходимо, за провеждане на редовни медицински прегледи.
-